

הַלְבּוֹת שֵׁבֶת סִימָן שְׁלָט

ביורים ומוסיפים

אף את הרודף אחר נערה המאורסה, כיוון שבגמרא (סנהדרין עד, א) הוא הוקש לרוץ לענין שמותר להציל ממנה על ידי הריגתו, ואין היקש למחצה.

ולענין מי שעבד עבורה שעונשה הוא שכנאים פוגעים בו, כתוב הפט"ג (אי"א ס"ק ג) שודאי אין לknאים לפוגע בו על ידי חילול שבת.

[משנ"ב ס"ק יד]
...ואם יברח וכ"ז⁽¹⁴⁾, אין בכל זה אם אחד רוצה לתקן כי לענין אשתו, דבזה מفتر היה לחייב⁽¹⁵⁾.

(14) ולענין צידת אדם שכורה, כתוב הגרש"ז אויערבך (יטודי ישורון ח"ז עמי הכו) שאין לדון את הפיסתו כצדקה, אלא בגין שכורה מוחברת בני אדם לגמורי ומתבוזד לעצמו, אבל מי שנמצא בחברות בני אדם, ואינו בורח אלא מן השופטים והשופטים, אין תפיסתו נשחתת לעצדה, וראה מה שכתבנו לעיל (סי' שטו ס"ק יב).

(15)ומי שיש לו חוב אצל那人, ונודע לו בשבת שהחанс עמד לצאת למקוםו ויתכן שלא שוב עד, כתוב לעיל (סי' שוו ס"ק א) בשם שות' הב"ח (סי' קמו) שמותר להתלוון עליו בשבתஆל השර, ואין בה מושום 'ממעוזא חפער', משום שבמקום הפסד לא גורו.

[משנ"ב ס"ק טו]
...ולא קקרדשין⁽¹⁶⁾ וכו', והוא במקח וממcker דאסור בשבטה⁽¹⁷⁾.
(16) וכן להשתדר על ידי קין סודור, כתוב הקף החיים (סי' שוו ס"ק ט) שאstor. והוסיף, שמיים נהגו להשתדר בשבת על ידי תקיעת כף.
(17) ובתעם אישור מחק וממכר, כתוב לעיל (סי' שוו ס"ק לא) שהוא משום והחשש שהוא יבוא לתהבו.

וכן לתהנתה או משכון, כתוב שם שכיוון שדומה הדבר למקרה וממכר, אסור לעשות כן אלא אם כן נשעה הדבר לצורך בשבת או לצורך מצעה.

[משנ"ב ס"ק טו]
...קייא דעת לו אשה ובנים⁽¹⁸⁾.
(18) וכן שאשה אינה מוצאה על פריה ורבייה, ביאר בשות' כתוב סופר (או"ח סי' מו) שכיוון שטעם האיסור הוא שמא יכתוב, אין אישור זה נהוג אלא באיש, שהוא הרגיל לכתוב את השטר אירוסין, אך לא באשה שאינה רגילה לכותבו, ולא שirk בה האיסור, ומצד' לפניו עורי' שטמיית לו באיסור אין לאיסור לה, שכיוון שלו יש מוצאה של פריה ורבייה, גם לה מותר להתקדרש.

[ביה"ל ד"ה להקל בכלי]

...ולא על ידי קשוש זוגם⁽¹⁹⁾.

(19)etzutz העשוי קול על ידי להיצעה על כפתור וכדרו, כתוב בשות' אגרות משה (או"ח ח"ה סי' כב ס"ק ז) שאין בכך שלדים שישקו בו והינו בכלי שמלאכו לאיסור, ומותר לטלטלו לנורק וגפו או מוקמו, אבלutzutz העשוי ממשמע קול מיד בשונגים בו, אסור בטלטל ממשום השמנת הקול. ודעתי הגראן קרליין (חות שני ג"ג סי' טח ס"ק א) שאם אין ממשמע קול כלל שלוחצים עליו אין מוקצת ומותר לטלטלו כלל להشمיע קול, אך אם הוא ממשמע קול מיד בשטטלים אותו הרוי הוא מוקצת ואסור לטלטלו. מאידך, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פט"ז הע' י) שאיפלו בעצעוע ממשמע קול המשן במילאים עמוד 68

[משנ"ב ס"ק ט]

משמע דלקשיי גם בזה יש להחמיר).

(7) אمنם לעיל (סי' שלח ס"ק א) כתוב, שאין אישור להוכות כף בקב"א אלא בדרך שמהו ושיה ולא הזכיר את שיטת רשי' שיש להחמיר בה אף כאשרינו בדרך שיר. ולענין להקש על הדלת שלא בדרך שיר כדי שיפתחו לו, כתוב בבה"ל שם (ס"א ד"ה אל להקש) בשם הנור"א שאstor, אלא שנагו העולם להקל בדעת השועם.

[משנ"ב ס"ק י]

לתקל בפלו⁽²⁰⁾ וכו', ואפללו בטפומ ורקיוד אין ברא לייחס המנגג

שלא במקום מצהה⁽²¹⁾.

(8) ואך על פי שלאחר שנמנו חכמים על דבר ואסורה, אין להתרIORו אף אם בטל הטעם, כתוב בשות' אגרות משה (או"ח ח"ב סי' ק) שכיוון שבימינו בטל הטעם, נחשב הדבר כאילו בימינו לא פשטה התקאה, ואך שלא התרIORו חכמים את דבר, ממן בין שידעת שם בזמן התקאה היו נבשלים ועובדים על אישור זה [ובפני אמרו שאין למחות ביד העוברים על כך שמתב שיחיו שוגדים ואל יהיו מיזדים], ועוד שחיי כל החכמים שבימים מסכימים להתרIOR את הדבר, ונחשב הדבר כאילו התרIORו.

(9) ולמהו אף בשתת התפילה, כתוב האשל אברהם (בוטשאטש מודוויז') שיש שנагו לעשות כן, ובויאר טעםם, שכיוון שנагו להקל בבר בשמות נישואין, הנחינו לעשות כן אף בעבודת השם יתרברך, כדי שלא יהיה שלוחן מלא ושלוחן רבך ריק'.

[משנ"ב ס"ק יא]

הינו אפללו דעוי ממענות⁽²²⁾, שאא יבוא לידי פטיבת⁽²³⁾.

(10) ודין שאדם עושה לעצמו [כמבואר בשוע' חר"מ סי' ד ס"א], כתוב הערך שי (שם סי' ה סי' א) שמורה לעשות כן בשבת, כיון שאין שיר בו טעם האיסור, שהרי אין בו טענות בעלי הדין או פסק. (11) וכן חוץ לאין הבא ביום טוב שני של גליות לדין בפני דיניהם בני ארץ ישראל, כתוב בשות' בצל החכמה (ח"א סי' סה) שמורה הדבר, כיון שעיקר החשש איינו שמא בעלי הדין יכתבו את טענות בעלי הדין או מרם הדין, ובפני שימוש מלשון רשי' (ביצה לו, א ד"ה שמא).

[משנ"ב ס"ק יב]

דקיוי וכור⁽²⁴⁾.

(12) ולענין נידוי בשבת, כתוב לעיל (סי' שוו ס"ק נב) בשם בשות' דברי ריבונות (סי' שח), שתלמידי חכם שהתבהה מותר לו לנדרות על בכרורו.

[משנ"ב ס"ק יג]

ומעה ילפיגן דהו נידין לכל ענש⁽²⁵⁾.

(13) ולענין הרודף אחר חבריו להווג, כתוב המשנה לממלך (פכ"ד מוהל' שבת ה"ז) שודאי מותר להציל את הנרדף בנפשו של רוחך גם בשבת, כיון שיש בו מה שפוקה נפשו של הנרדף. אבל לענין הרודף אחר הערווה, הסתפק שם אם מותר להרוגו בשבת כדי להציל מהאיסור, או שמא אין לעשות כן, כיון שנח Nashavhab הדבר כעונש ואין עונשים בשבת. ובשם הר"ף (פסחים ט, ב) כתוב שהרודף אחר הזר או נערה המאורסה, מותר להצילו בנפשו ביום הכיפורים. וכן כתוב התוספת שבת (ס"ק ו) שמותר להרוג בשבת

החלכות שבת סימן שלט

כפּר בָּאָר הַגּוֹלָה

ח משנה ביצה ל'ז

שיר, דמלקָא דלא שכיח הוה, ואפשר שעל זה נגעהו (^ט) לתקל בכל (חוט) ר' המכיא כד י"ז: **ד** (ט) [ט] ק"נין. הגה ולכון אסורה לתפס ולנקנין לבית-הפטור מי שנתקבב איזה ענש בקי' שלא יקרה, וככל-שבן שאסורה למלוקתו (^{טט} ברכני) (^{טט} ג' בכל דין, י"ד) ואמ' יבנה אין עליינו כלום (ב' ס"י ר"ג בשם שביל-הלהט). (^{טט} ט) ולא מתקדשין. הגה וניש מטרין לקדש (^{טט} היכא דאין לו אשה ובנים (ר'יה), (^{טט} ז) ואפשר דהא פ"ד ס"ג ס"ג יסיפה ללחפה שרי (^{טטט} ס'ב), וא"צ-על-גב (^{טטט} י"ח) שלא קומא לנו כי, מבל מקום סוכקין על זה בשעת פרתק, גם(^{טטט} כ' גודול קבועה ברירות, כמו שרגילין שלפעמים שלא קוי יוכלים למשות עם הקדרונא ביטום שיש עד קלילה דעתוין החפה והקדושין בליל-שבת. (^{טטט} י"ט) הואיל וכבר הכנינו לשועה ולנשואין והני ביושן לבלה ולחנתן

שער תשובה

[ג] אין גזין. עין בה"ט. וכΚב מор וקצעה שאסור לכב"ד לשדר טעננותיו לזרמו בכיתו כדי שיקי שוננים פבוקס בעקבו לדין משם "זרב דבר כ", אבל דין שמע הפענות מקר לעין דיקם בספריו הפקרים ובן קב"ד אם בר כי הואה. ועין לעיל סיפון שע אס מקר לטעמץ מלין איטי-חווי קשחוא אנטקלה רבד. ומ"ש בגמ"א שאין לךבע קקטום לקלילין, עין פשבות-ז'קח ח"א סיפון יד מ"ש קהה, ו"ש שפתקר לקלעד עדות לזריך אוניה קשפת קשחעד

באור הלכה

הזה מירישלמי, מפואר בקיטי-ויסר. והבה מפרק שם נוקא בספק כלאחים
משמע דבקשלה ההג ובויליאם בוה שואה וומר קרי שיר לא מוקני אף דבששה
בלאחים יד; וכן קדרין, דעל ספק גופא אין לנו וראייה ברורה מירישלמי שואה
מקפר אחרוי שר' מ' מהיר שבס בונה [ענין בקיטי-ויסר דמתרץ זה בדרכן]. אין לנו
להקל יותר מהה שגמא בירישלמי קהרא: * להקל בכל ענן במלשנה
ברוניה דהוינו בטופת ורקוד ספס ולא על-ידי קשי' קשלה גוטים¹⁹, גאל-שפן עלי-ידי
קדרין אורד בדור הארץ. עזין בחדריש ובוי צקראי איזר שטנו
בגאנן קל-ישר שדר בעורת השם, ואעטיק קאצ' קרבניר קדרושס
נספער בקריטי-ויסר, והשיגוינ בעורת השם, ואעטיק קאצ' קרבניר קדרושס
בכמה השישים לרב אחמד דוד מהדריך עזב קהרא: חיל צפודה חתניין,
עד קדר רבר פרעהה נזולה שעשו פראיזי בני עטנו בעומקם
בכל ארומרהן יאצ'ר, על קדר רבר פרעהה נזולה שעשו פראיזי בני עטנו בעומקם
על אולבר בעשט-אומגעש עד לתה וטורטנו קדרושה קצת נזרות, ולא כל החקלא
וומסתוב בעשתי וקדריין ומחלות שזורה על זה חיל, ואולר פאנטום לדבד
בשלוחן-צוויה ספון שלט ובכינן קאסט. ורדיאן לכל ביד-לבך דספק ורקוד
אפאלו בלא קל-ישר ומינ' זמר אסדור מדנא מהחשש שפה יתכן קל-ישר, ומכל-
שכן שאסדור על-ידי קל-ישר ומגננים [ווערטה] א' שטקה שזורה להקל, לא על

קביעריו אש בכל משבצתם וגו", מכאן לא בפידען שלא יהו בדין שבת, כיינו מי שהנה מחייב [בכימים קרכומנים] הקבעה, גלויה התונה דלא עינישוهو שבת, ומגña לא פון דהוא סדין לבל עונש¹⁴, והמקבר פירא מתחילה ברדי ממענות דביה כסיבן אסור מרבנן, ובנ"ל בטענו קרטן יא. ואיתא בספר החנוך הטעם: שרצחה נקרוש-ברוקה הוא לאבד יום זה שמקאו בו הכל גנווחה, גם החזאים והתבאים, קשל וכו': (ד) אם יברוח וכיו¹⁵, אין בכל זה אם תחזר וזאת לבתך קרי לעונן אשתו, בינה מוקה קיה לתקשו¹⁶, וכן מקר לפקל עדות מאיש מסכן וקורוב למות על אשה שפט בעלה, היכא דיחסין שלא ימצא אחריך עדות אחותה ניחושי ר"א ושה"א: (טו) ולא מקרישין¹⁷. גם מחלוקת גורה שמא יתב, (ו) אבל לא מטעם דהוא בקונה קנן שבת, דקה בקדושיםן לאבד בלא חפה לא גאה עדין ליקשה ולמציאהה ולמיצעהה יתבה, וכן אם אפלו קרי קקדושין מבعد יום, מבאר בהתקבר לקלמה דאסור להזכיר להחפה בשבת, וכןנו מטעם דעליזי הכהה קונה אומה לכל הקדרים קאלו פ"ל, וכי מקמח וממבר דאסור שבת¹⁸: (טז) היכא דעתך לא אשה ובכימים¹⁹. והוא הדין (ט) כי ביש לו בנים אין לו אשה, כסיבן מטר לדעה זו, דמצונה געבייה, פראקמרין ביבמות [ס"ב] מקריא "בפרק זונע את רערך וילעכבר אל פעה זיך וגוו": (ז) ואפשר דהוא הדין וכו'. רוזה לומר, אף דעליזי הכהה קונה אומה לאטלה כל דברים, ובנ"ל, אפלו קבי בין דלית לה אשה הבנים ורש בעה מאנין פריה ורביה, סכירה לה דיש לפקל בזה: (ח) דלא קומא אין הבי. רוזה לומר, (ט) דמעקר הדין קומא לא בישית ונשי שאורי וראשוני דקדושיםן נאר הכהה אסורה שבת וויסיטוב: (יט) הואיל וכו'. רוזה לומר, ויש קפסר רב על-ידי זה. ענן בחיה-אדם שבחב שאין להקל בכל זה ורק אם נשלמו השלשה-פריטים, דהנוו אם לא קים פריה ורביה עדין, יש קפסר רב, וגם בירוש לחתן וכלה אם לא יקנס אז. ענן מה שבחבנו בטענו קרטן טז, דלעת רבענו קם אף קיש לו ביניים. בדין, ייון שאין לו אשה גם-בון מזונה עזביך ותקה, ואפשר דCKERיא לה דאיון טומקין עלי עזנה. ובכינון-המשקות בודאי אין להתקבר בדיעבד. דלא גורו על שבוט בזיה-המשות לזרקה גזואה לכל עלאמ²⁰, (טט) אה לאכלה ייש לזרקה מאר שלא לאחר כל-כך. כי במא

שער הצעיר

לודגיא, ומכל מקום גם הוא מודקה בוגדי ספיקן לאבל בוגדי אסורה גדרין בקבוק שבחה: (ט) כן מצדד הלאיה ובה וכן בקבוק ספר תוספות-שבחה: (ט) אלה ובה בשם ים של שלמה, עין שם, אך שם ממשמע מרשל' דבקבוקים מצודה לש לספר התוספות לעזין טפיהם וקדום, ובבבנ' הייסר לא משמעו כן, וכן בקבוק בגמרא-מקדי: (ט) גמרא: (ט) מגן-אברם בשם שליטיגבורדים: (ט) אהרוןיטים: (ט) פרי-מנגדם: (ט) הדושי רביעיקבא אייגר: (ט) עין ביבית-יוסוף: (ט) אהרוןיטים: (ט)

(א) תיבת זו ליתא בשלחן-ערוך שלפנינו.

אם לא בכוֹן אָז, וומֶל מִקּוֹם (ד) לְפִתְחָה יֵשׁ לַזְהָר שֶׁלָּא בּוֹא לִידֵי כֵּה (וע"ז בְּתוּר אֲבָנוֹת הַעֲדָר סְדָר).
 (כ) וְלֹא חֹלְצָנָן (אָא) וְלֹא קִיבְמָנוֹן, (כְּבָ) וְאַין בּוֹנְסִין, (כְּגָ) וְלֹא מַקְדִּשָּׁין (כְּדָ) וְלֹא מַעֲרִיכָן (כְּe) (כְּה) וְלֹא
 מַחְרִימָן וְלֹא מַפְרִישָׁן (כְּוָ) תְּרוּמוֹת וְמַעֲשָׂרוֹת, (כְּזָ) יְוָאִין פּוֹדִין הַבָּן, (כְּחָ) וְאַין מַגְרִשָּׁן,
 אַלְאָ אַמְּבָנָן הָוָא גַּט שְׁכִיבְמְרָע (כְּטָ) רַקְבִּיקָף לְהַעֲלָקָה. (לָ) בּוֹכְלָם אָם גַּעַשְׁוּ, (לָא) שְׁגָגִין אוֹ

באר היטב

בשל'ה: (ט) ולא מחרמיין. נמיין חרמי בודה"כ, וחמי צבור קבר וענין בא"ע בפ' סדר החוליה ס'ק ט: (ד) לכתולחה. וטוב שלא שונגע אל הפלל קיו מחרמיין בשפת, ט"ז, ע"ש. רע' סיפון שו סי' ב' הלשונות נשואין בשפת פ' בפה עברות באין מזה וכמו שהאריך בנה

משנה ברורה

חלקים מסוים (שהשעה נחלקה ל'תורת' ר' חלקיים כיד'ו), שהו
ఈ חלקיין של כל ח'ז'ש אום מילולך הדשנה ל'יב' חלקיים בשווה, אפלו ה'כבר'
לא ידרשו בווים ששי', לפי שהח'ז'ש שבתורה הוא שלשים יומם שלמים, וכינון
ולבן צדקה שגיאע לויום שלשים ואחד בעשיה הפך'זון⁽³²⁾, ובין שיטות
שלשים ואחד הוא בשבט ד'חה עד אחר שבט: (כח) ואין מגרשין.
אפלו בגט שגטב קום שבט, שמא יבו' לא כתיבה: (כט) דתוקף לה' גט
עלמא. כמו, שרוואה לאשרו גדי של' שאן קוקק לביבם, ה'טירו לו
לנ'גש בשבט, גדי של' טערן דעתו עלי'ו אם לא עיש'ו רצונו.
(כט) ומפני באפין רלית בה פסיל משות מקדים, גונן שגטב הגט
מערך-שבט לתנא נקבב בו זמן היום אלא תחוב בו שבעו זו סתם, רק' שר
בקי' הא גאנען, כמה שכתוב באקד'הערו סימן קו': (ל) וכןם וכו'.
אכל המבואר בטעיר זה קאי, חוץ מהפרשנות פרומות ומשמעות דרבאניה
לעיל' ראמ' הקוריין במזרי אסורה בו ביטם: (לא) שוגנן וכו'.
הו, גונן ששבח שח'יות שבת או ששב שד'בר זה מטר לעשיות:
ה (לב) **האלמָה וּרְאשֹׁוֹת**. טעם, דבאלעה וכון ברוחשה.
בין שאיה בעלה עקר הקוןן ליר'שנה ולמעשה קד'ה היא קביעה ולא
החותה⁽³³⁾, ונמא קונה קוןן בשבט. עין באקד'הערו סימן סוד עיר'ה דבחפה
רבאר שם המקבר, ראר' האלמנה לא בעין באיה מקש, ווצי' אם קיימת
יחוד קראיאי' בראה ל Kuntha על'יר'ה קוןן צמור לתקהו נושאה לכל'ך
דבר, וכן הסימנו ברכה פוקרים. ולפי זה אם בנס אויה בערב-שבט
ווניטה חתונה, והקנינה אמר' קחפה לתר'ר מבעוד יומן נגיד'ה עטה
ולא קי' שם בנ'יאקס, קונה אויה קוןן גמ'ויר ומפר אמר' קב' לובוא עלק'ן
שבט, אבל אם לא קיימת טהרה מבעוד יומן, או של' נגיד'ה עטה
בחור מינ'ה מבעוד יומן, אסורה לובוא עליך' קשבט. ולבן יש לה'ר מאור'ך
קשבועין חטא אלמ'ה בערב-שבט, שייעשו את החפה מבעוד יומן לדול'ין
קד'ר' שיז'ה ואו' לחד עטה אחר החפה. וע' דרכ'ה אחר'וים קחbare
דאפלו בכתול'ה יש לה'ר לא כתול'ה שיטו'ח'ו אמר' קחפה בערב-שבט
מבעוד יומן, דיש אומרים קחפה שנ'ו מה שמעמידין אוטן מהת
הכלוניאו'ת לא מקורי עדר' חפה וה'יא קקדש'ת בעלה, ואם-ב'א'ן
קשבא עליך' בלילה ביאיה קראשונה וה'יא קונה קוןן קשבט: (ט) ואה' חפה
רכבתול'ה סי' אפלו ביהود בעלה מא מבעוד יומן לא בעין דוקא' יהוד
קראי' לביאיה, ולבן אפלו אס' קיימת נדה, או שבנ'יא'דים נכס'ין וויאצ'ין
שם בא'תו'ן צור' ווא' קני' יהוד קראי' לביאיה, אער'על'יפ'ין' קוי' חפה
גמ'ורה קונה בכתול'ה קוןן גמ'ויר לתקהו נושא'ה כל'ך קבראים, ואיר'ו'ן
ל'ימר לה'חן אותו תקדר וה'יא בהנטה'ה ל'ב'תו. וע'בן אם בנס
את כתול'ה בערב-שבט וה'כט'ים אויה' לה'ר מבעוד יומן, אף' שה'יא
עדין לא טבלה ובנ'יא'דים נכס'ין וויאצ'ין בא'תו'ן תור' זרבלאו ה'כבר'ו
עב'ר'ה' שבט' כ'ט' יומן ו'יב' שעשו' ותשצ'ג' (כט) אפלו אם בלו' ל' בערב-שבט כ'ט' יומן ו'יב' שעשו' ותשצ'ג'

שער הארץ

הַלְבּוֹת שֶׁבֶת סִימָן שְׁלֵט

ביאורים ומוסיפים

החץ עשיר, כיוון שיש בו מושם צורך מוצה שיתפלל לפני העמוד.

[משנ"ב ס"ק כה]

ששהוא במקצת דבר שאיינו מתקן⁽²⁷⁾. ואם עבר והפריש, בפזיד לא יאכל⁽²⁸⁾. (27) ועטם וטף לדבר כתוב בשות' אבוי נור (אור"ח סי' תיח'ות טז). שכין שפעריש את חלק הגבואה מוחלк הדוריט, יש בכר משום 'בורר'. בשות' שבת הלוי (ח"ד סי' לח) כתוב שלאשר בשבת, אין זה שירך לדין מכיה בפטיש באוכילן [ראיה בבה"ה ליל עיל (ס"י טיח סי' ד"ה והדוחת)], כיוון שאין מכך את המאכל לאכילה, אלא רק מסיר ממנו את האיסור.

(28) דין זה כתוב בבה"ל ל�מן (ס"י תקבו סכ"ג ד"ה אם עבר) שתלי במחלוקת הריאשונים, שלעדת הרשב"א אסור לאכול את הפירות שעישר אפילו כשהוא לו פירות אחרים לאכלם בשבת, ובเดעת הרמב"ם הביא מהלחם משנה שביאר שהאיסור הוא רק אם יש לו פירות אחרים לאכול.

[משנ"ב ס"ק כו]

קורומות ומעשרות⁽²⁹⁾, והוא פרין חלה⁽³⁰⁾.

(29)ומי שיש לו פירות בערב שבת ואין לו זון להפריש מהם הרכמות ומעשרותו, או שאינו יכול להפריש חלה מן העיטה, דעת החוז"א (דמאי סי' ט ס"ק ז-יג, ובספר מנוחה נכמה עמי' סה) שיטול להתנות בערב שבת, דהיינו שיאמר את נוסח ההפרישה בלשון עתיד יותר מאותה שאמני עתיד להפריש וכו' ובשבת יאמר את הנוסח הרגלי, וביאר בשונה הלוות (ס"ב) שההפרישה תחול בשבת, ובערב שבת איינו עשו אלא תנאי להתייר את ההפרישה בשבת. [זאת נמצוא ברשותו נוסח ההפרישה, הורה הגרי"ש אלישיב (דריך אמונה ח"ג פ"ט מהל' מעשר ס"ק פא) שיכל לומר בערב שבת כל מה שامي עתיד להפריש ולהחל בשבת יהא בנוסח הכתוב ברשותי כדת].

ואם אמר בערב שבת את הנוסח באופן המועל, דעת הגרש"ז אויערבך (שב"ב פ"א הע' עז) שאפשר שידי בהמה שיאמר בשבת שרוצה שתחול ההפרישה בעה, על פי הנוסח שאמור בערב שבת [ומוחזו"א המובה לעיל ראה שאומר הנוסח המלא].

ומי שנגא להפריש תרומות ומעשרות אף מוגברים שיש עליהם הכהר מטף מוטפרק, ושכח להפריש או להתנות על ההפרישה בערב שבת, הורה החוז"א (ארחות רビינו ח"ג עמי' רטט, והלכות שבת בשבת ח"ב פ"ח ס"ל⁽³¹⁾) שכין שמנגו אינו אלא חומרא, רשאי הוא להפריש מהם תרומות ומעשרות גם בשבת.

(30) ואשה שכחה להפריש תרומות ומעשרות מפירות, או שכחה להפריש חלה מעיטה, וכבר קיבלה שבת בהדלקת הנורת, כתוב בשות' הר צבי (אור"ח ח"א סי' קמ"ב) שכין שהפרשת תרומות וחללה הן מהמצוות שהאהה משועבדת להן ובדרך כלל אינה מקבלת שבת קודם הדבר קבלת שבת, ונחשב הדבר קבלת שבת בטעות, וכך לה היא עדין להפריש תרומות וחללה. מאידך, דעת הגרש"ז אויערבך (שב"ב פמ"ג הע' קיד ובח"ג שם) שرك הפרשת חלה מוטלת על האשה, אך הפרשת תרומות שיש בה דינים רבים ומוסיפות, מסתבר שאינה מוטלת אלא על הבעל. והויסיף, שמי' אשה שאינה נשואה, מסתבר שאף הפרשת תרומות מוטلت עליה כהפרשת החללה.

ולענין הפרשת החלה ביום טוב, כתוב ל�מן (ס"י תנז ס"ק י') שאם חיוב הפרשת החלה חל ביום טוב, דעת כמה אחרונים שמותר המשך בעמוד הבא

[משנ"ב ס"ק יט]

כי בפה עברות באין על-ידי זה: טלטל אקצה של הפה⁽²⁰⁾, וגם בפה גשים החולכות להקה כאחרות זמן גלקחת הפה רעל-ז'יזה⁽²¹⁾ וכו', אף דקנמא לנו דמקaza כל זמן שהוא בזדו מוליכו למקום ש'ריצזה⁽²²⁾. (20) ואף שכיאורה יש לחוש בכך גם משום חשש גרים כיבוי הנורת, כתוב החותפת שבת (ס"ק ט) שכין שנגה בחופה לקחת כמה נרות המודוקים ייחד, הרי הם נחשים במדורה [שכettes המשנ"ב בעיל (ס"י רעוז ס"ק י') שבמקומות שאין רוח מותר לפתח את הדולת בגדרה] ולא גוזרו בה משום גרים כיבוי. ועוד, שכין שהחיפוי מאד לקחת נרות בזמן החופה, נחשב הדבר כצורך גדול, שאם לא יעשה כן הרי הוא כהபס מרווחה שבו לא גוזרו משום גרים כיבוי. (21) ואם רצונות הנשים להדליק נרות קודם החופה, אך אין רצונות לקבל שבת שמא תצטרכנה לעשותות מלאכה לאחר מכן, כתוב לעיל (ס"י רגע ס"ק בא) שעיליה להתנות בשעת ההדלקה שאין מובלות שבת עד לאחר החופה.

(22) ואע"פ שאסור לטלטל נר או אפייל לצורך גופו או מקומו [UMBORA בשור"ע לעיל (ס"י רעט ס"ב)]. ואם אין יכול להוליכו למקום שיריצה [UMBORA לעיל (ס"י שח ס"ק יג)], כתוב בשונה הלוות (ס"י) שיש לממר שמדובר ברשכה, אלא שעדרין ראוי להדלקה, שיש המתרים לטלטלו לצורך גופו או מקומו, מבוא לעיל (שם ס"ק לד').

[משנ"ב ס"ק כ]

שפא יא-ה' שטר חיליצה לחוליצה⁽²³⁾ וכן, שלא יהא גראה באלו גאנן בשבת⁽²⁴⁾. (23) ומזה שלא אסור לעשות כן משום מלאכות 'קושר' ו'מתיר' שעריכים לקשר ולהתייר את קשיי הסנDEL, ביאר הגרי"ש אלישיב (הערות ביצה לו, ב) שכין שאיין זה קשי אומן, וההתורת קשי של אלל מתן לקשרו אינה אסורה אלא בקשר אומן, אין לאסורה חיליצה מחמת זה. ועוד, שיתכן שמדובר בסכדلة שהיה קשור מערב שבת, ובאופן זה ניתן היה להליכן בשיטתם ללא עבורה על איסור 'קושר'. (24) וטעם נספף כתוב השוע"ע (אהע"ז סי' רכ"א), שכין שהוא מוכיח את המצווה, נראה הוא כמתיקן ובונה. והודרכי משה (שם אות ד') כתוב, שיש בזה משום הכהנה משבת חול.

[משנ"ב ס"ק כג]

הרי מוציאו באמירה זו מהפץ מושתו לרשوت גבורה ורמי' למאה ומקנפר⁽²⁵⁾, מה שאיין בן לפסק צנקה לצענים מפרק⁽²⁶⁾.

(25) ולענין הפקר בשבת, שנחלה בו ראשוים ואחרוניים, דעת הגרי"ש אלישיב (ספר זכרון דודו יקראי עמי' שמה) שלצורך שבת, בגין כדי להשתמש בכלי שאית טבול, יש לטמוך על המתוירים. ובเดעת האוסרים, כתוב הגרש"ז אויערבך (שווית מנתה שלמה ח"ב סי' פא) שאין זה ברור שלעתם נחשב הפקר כהונאה ובשפמפרק דבר הרוי הוא במקונה אותו לציבור, ולכן יש לאסור משום מחק וממכר, אלא עיקר טעם הוא שגס סליק רשותו מהחפץ אסור בשבת. וזה מה שכתבנו עד לעיל (ס"י רמו ס"ק ז).

ולענין זכיה מהפקר, כתוב הפה⁽²⁷⁾ (ס"י שעא א"א ס"ק ז) שכין שכן אין כן קונה ומקנה, לא נחשב הדבר במקחה וממכר, והביאו בהගות רעיק"א (על המג"א ס"ק ז), וסימן שעדרין צ"ע לדינא. דעת הגרש"ז אויערבך (שב"ב פ"ט הע' פג) שעיל כל פנים אסור לנטות מהפקר באופן שמעשה הקניין ניכר לכל, בגין על ידי הגבאה וכורו. (26) ולנדור ליתן מעות לחוזן, כתוב השוע"ע לעיל (ס"י ש"ו סי' ז) שנגא להקל בבר, וביאר המשנ"ב שם (ס"ק לא) שמותר לעשות כן אף אם